

ת"פ 63105/03/15 - מדינת ישראל נגד אבישי כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 63105-03-15 מדינת ישראל נ' כהן

לפני
כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

על ידי ב"כ עו"ד אמיר כהן
המאשימה
נגד

אבישי כהן
על ידי ב"כ עו"ד אריאל הרמן
הנאשמים

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע ביום 15.11.15 בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם כי יתקבלו תסקיר שירות מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות, כאשר המאשימה תגביל את עצמה לעתור לעונש של עד שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי גבוה למתלונן, בעוד שב"כ הנאשם יהיה חופשי בטיעונו.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 4.11.14 בשעה 04:18 או בסמוך לכך, בחנות "נשנושים" שברחוב ריבלין יוסף שבירושלים (להלן: "**החנות**"), תקף הנאשם את מר אברהם מצרי (להלן: "**המתלונן**") וגרם לו לחבלה של ממש. באותן הנסיבות הייתה תגרה שבה היו מעורבים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה והנאשם קיבל אגרוף מהמתלונן. בהמשך היכה הנאשם את המתלונן בראשו באמצעות נרגילה. כתוצאה כך נגרמו למתלונן חתכים בראשו, אשר הצריכו טיפול רפואי בבית החולים.

3. בעניינו של הנאשם התקבלה ביום 18.4.16 חו"ד של הממונה על עבודות שירות לפיה לא נמצא לנאשם מקום השמה מאחר שלא הסכים לעמוד בתנאים שקבע הממונה לעבודות השירות. לאחר שהנאשם הודיע בדיון לפני כי ישתף פעולה עם הממונה על עבודות השירות, הוא נשלח בשנית לקבלת חוות דעת, וביום 5.7.16 נמצא מתאים לבצע עונש זה "בנופי קטמון" בירושלים.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עולה כי הוא בן 23, נישא לאחרונה ועובד באופן עצמאי בעסק של מזון בשותפות עם אחיו. משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ושבעה ילדים, כאשר הנאשם הוא השביעי בסדר הלידה. שניים מאחיו הגדולים נפטרו מיד לאחר הולדתם. אביו בן 65, עבד בעברו בעיריית ירושלים עד אשר עבר אירוע מוחי והפסיק את עבודתו שם. לשירות המבחן נמסר כי

פגיעתו של האב התבטאה בין היתר בהתפרצויות זעם ובדיכאון ובני המשפחה, בהם בעיקר הנאשם טיפלו בו. אמו, בת 58 עבדה בעבר כפקידה במשרד הרווחה ויצאה לפנסיה מוקדמת לאחר האירוע שעבר האב. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות. הוא אובחן בגיל צעיר כסובל מבעיות רגשיות ובעיות קשב וריכוז וטופל ברטאלין.

כאשר בעיות התנהגות אלו החריפו במקביל למשבר המשפחתי, הנאשם עבר מסגרות לימוד שונות בהן התקשה בשימת גבולות והתנהג באימפולסיביות ובדפוסי חשיבה והתנהגות אלימים. בגיל 15 הופנה לטיפול היחידה לקידום נוער. בגיל 16 עבר לבי"ס "יובל" לנערים אשר נפלטו ממסגרות החינוך השונות ושילב עבודה בעסק של אחיו. לדברי מנהל בית הספר, הנאשם השתלב בצורה טובה בבית הספר ומשפחתו תמכה בו לאורך שהותו שם. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי הוא קיבל פטור משירות צבאי לפני מספר חודשים, כיוון שביקש להשתחרר על רקע המצב הכלכלי בבית והצורך לסייע לאביו.

5. קצינת המבחן מסרה כי מעיונה ברישומי הפלילי של הנאשם הוא מוכר לשירות המבחן לנוער משנת 2006 לאחר שהופנה אליו בעקבות קטטה באוטובוס כאשר בהמשך התיק נסגר. בשנת 2007 הופנה לשירות המבחן בשנית בגין עבירות של תקיפה, איומים והחזקת סם והומלץ על ידי שירות המבחן כי הנאשם ישתתף בקבוצה לשליטה בכעסים. הנאשם השתתף בקבוצה זו וההתרשמות ממנו הייתה כי מדובר בנער עם קשיים בתפקודו ועל אף ששתתף פעולה בקשר עם שירות המבחן בפועל הוא לא נעזר בקשר הטיפולי לצורך יצירת שינוי ולא הביע מוטיבציה להמשך קשר טיפולי. קצינת המבחן ציינה כי בעמדותיו של הנאשם בקבוצה הטיפולית בנושא האלימות ביטאו טעויות חשיבה והוא התקשה לזהות את אחריותו ואת חלקו, יחד עם זאת הגיע למפגשים הקבוצתיים בשירות המבחן לאורך זמן ונראה שהקשר שלו עם שירות המבחן יחד עם ההליכים הפליליים היוו עבורו גורם מרתיע ובעקבות כך החל הקשר עם קידום נוער. נוכח אלו, הומלץ על ידי שירות המבחן לסיים את הדיון בעניינו של הנאשם, להחתימו על התחייבות ולהטיל עליו ביצוע צו של"צ. לדברי הנאשם הוא ביצע את שעות השל"צ במלואם במתנ"ס במקום מגוריו.

6. בדצמבר 2012 הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך תסקיר מעצר במ"ת 11-12-2601, בגין עבירה של תקיפה סתם. התרשמות שירות המבחן הייתה כי מדובר בבחור המתקשה לרדת לעומקם של קשייו ומתקשה בהבעת מחשבותיו ורגשותיו. הומלץ על פיקוח מעצרים שבמהלכם הנאשם השתלב בקבוצה לעצורי בית. ממנחות הקבוצה עלה כי הנאשם הגיע באופן חלקי לקבוצה לאחר שנפצע בלסתו, וההתרשמות הייתה כי מתקשה להפיק מהשתתפותו בקבוצה תובנות על מנת לערוך שינוי בדפוסי התנהגותו. בהמשך הופנה לשירות המבחן לעניין העונש, והתרשמות שירות המבחן הייתה כי הנאשם הוא בחור צעיר אשר עבר קשיים רגשיים, בעל חשיבה ילדותית ומתקשה לבחון ולהעמיק בהשלכות מעשיו ובנסיבות להתנהגותו האלימה. הנאשם הביע רצונו במסגרת תיק זה להשתלב בטיפול אולם משהוסבר לו המשתמע מכך, הוא הביע הסתייגות ועל כן שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ על צו של"צ. בסופו של יום, הושת על הנאשם מאסר מותנה ופיצוי.

7. אשר לביצוע העבירה, מסרה קצינת המבחן כי הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה עליהם, אולם

צינה כי נראה שהנאשם מתקשה לבחון את הנסיבות אשר הובילו אותו להתנהגות האלימה כמתואר בכתב האישום. קצינת המבחן הוסיפה כי להערכתה ברקע לביצוע העבירה היה שימוש באלכוהול, אשר היווה עבור הנאשם דרך ליצירת שייכות חברתית, להתמודדות עם קשייו ולהעלאת דימויו העצמי. אשר לשימוש באלכוהול הנאשם מסר כי בעבר היה שותה בעת שבילה עם חבריו, והשפעת האלכוהול הייתה הרסנית עבורו ועבור הסובבים אותו וכיום הוא שותה אלכוהול בתדירות וכמות מופחתת באופן משמעותי.

8. אשר להערכת הסיכון וסיכויי השיקום, מסרה קצינת המבחן כי הנאשם גילה לאורך חייו קושי להסתגל למסגרות שונות, הוא מאופיין בחשיבה ילדותית ומתקשה לבחון לעומק את הנסיבות שהובילו אותו להתנהגותו הפוגענית, כל אלו להערכתה מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד. יחד עם זאת, מאחר שהנאשם התחזק מבחינה דתית, ניתן קשריו עם החברה השולית, ויצר קשרים עם חברה נורמטיבית יותר, לא נפתחו נגדו תיקים נוספים מאז עבירה מושא אישום זה והוא נישא לאחרונה והחל לעבוד בעסק עצמאי קבוע ויציב, כך שכל אלה מהווים להערכתה גורמי סיכוי לשיקום ומראים על הבעת נכונותו הראשונית של הנאשם להשתלב בטיפול שיתאים לצרכיו השונים.

9. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם זקוק לטיפול שיבחן לעומק בין השאר את השימוש שעושה הנאשם באלכוהול על מנת למנוע התנהגות פוגענית בעתיד. הנאשם היה אמביוולנטי לגבי הנזקקות והפניות שלו לטיפול, אולם לאחר שיחה עם שירות המבחן הביע הסכמתו לכך. לפיכך קצינת המבחן המליצה להשית על הנאשם צו מבחן ושל"צ בהיקף של 180 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

10. ב"כ המאשימה ביקש כי בית המשפט יקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד ל- 18 חודשי מאסר בפועל. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ב"כ המאשימה ציין שלנאשם עבר פלילי בעבירה תקיפת סתם (ת/1), כך שהנאשם לא הפנים את החומרה במעשיו, לא שינה את דרכיו ושב לבצע עבירה דומה ואף יותר חמורה, חבלה של ממש. לדידו, אין לקבל את המלצת שירות המבחן והוא עתר להטלת העונש המקסימלי במסגרת הסדר הטיעון וסבר כי העונש המתאים לנאשם הוא 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי גבוה למתלונן. כן הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו. בדבריו מסר כי תסקירי שירות המבחן הם כלי אחד שמשרת את בית המשפט בבואו לגזור עונש, שכן הם מציגים שיקולי שיקום וטיפול ואילו מחובתו של בית המשפט לשיקולי גמול והרתעה, כך שהעונש יהלום את המעשה שביצע הנאשם. ב"כ האשימה סבר כי הטלת עונש של של"צ בהתאם להמלצת שירות המבחן, על אדם שתקף אחר וגרם לו חבלה של ממש, כאשר עברו הפלילי כולל תקיפה, איננו עונש מתאים.

11. ב"כ הנאשם הדגיש בטיעוניו את העובדה כי טרם האירוע האלים מושא אישום זה, התחוללה תגרה בה הנאשם לא היה שותף והמתלונן הכה את הנאשם באגרופים, ובעקבות זאת הנאשם הכה את המתלונן על ידי נרגילה אשר גרמה לו לחתכים. לדידו מתחם העונש ההולם את העבירה בנסיבות אלה הוא בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. אשר לעונש המתאים, ב"כ הנאשם

התייחס לעברו הפלילי של הנאשם הכולל תקיפה סתם, עוד הדגיש את היותו נשוי, ואת העובדה כי הנאשם לקח אחריות למעשיו והביע חרטה, את המלצת שירות המבחן וביקש להסתפק במאסר מותנה ולא בשל"צ. עוד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בנאשם בכך שהטלת עונש של עבודות שירות על הנאשם תפגע בעבודתו העצמאית של הנאשם ובפרנסתו בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן.

12. הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא התקדם ולא ישוב לאחור.

מתחם העונש ההולם

13. על פי סעיף 40 ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

14. במקרה דנן, הערך החברתי אשר נפגע הוא ההגנה על ביטחונו, שלומו ושלמות גופו של אדם. ערך זה הוא מהחשובים במארג הערכים החברתי. יחד עם זאת המחוקק קבע לצד עבירה זו עונש מקסימלי של עד שלוש שנות מאסר והיא עבירה מסוג עוון.

15. בית-המשפט העליון חזר בשורה של פסקי-דין על הצורך להילחם בנגע האלימות באמצעות הטלת עונשי מאסר משמעותיים:

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות...אף אם נניח כי המתלונן נהג שלא כשורה במהלך האירוע, אין בכך בשום אופן כדי להצדיק את התגובה האלימה והבריונית מצד המערער. המסר החד-משמעי שעל בתי המשפט להעביר הוא כי לא ניתן להשלים, בשום מקרה, עם פתרון סכסוכים באלימות ובכוח הזרוע, ועל כן בדין נתן בית משפט קמא משקל מרכזי בגזר הדין לחומרת מעשיו של המערער" [ר' ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל (מיום 27.10.11):

16. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת**, מלמדת כי במקרים אחרים חמורים יותר בהם היה מדובר בתקיפה חד פעמית, ללא חבלות קשות, וללא שימוש בכלי נשק, הוטלו עונשים החל מעבודות שירות וכלה במאסרים לתקופות ממושכות. [ראו ת"פ מחוזי (ת"א-יפו) 23616-08-14 **מדינת ישראל נ' אספה ואח'** (מיום 30.12.14) וכן סקירתו של כב' השופט קובו בת"פ (פ"ת) 29811-04-13 **מדינת ישראל נ' פרץ** (מיום 8.1.14).

17. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בנסיבות ביצוע העבירה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הורשע הנאשם, חלקו של הנאשם הוא בכך שהיכה את המתלונן בראשו באמצעות נרגילה, על רקע העובדה שקיבל אגרוף מהמתלונן במסגרת תגרה בה היו מעורבים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה, כך שאין מדובר באירוע לו קדם תכנון או בהתעללות בעובר אורח ללא סיבה, אלא התלהטות יצרים בעקבות מעשיו של המתלונן במהלך התגרה. עוד שקלתי את העובדה כי במעשיו של הנאשם יש משום קרבה לסייג של הגנה עצמית מפני המתלונן. ראוי להדגיש כי יש להוקיע התנהגות זו של הנאשם, תגובת הנאשם חרזה מפרופורציה, שכן הוא הכה בראשו של המתלונן באמצעות נרגילה וגרם לו לחתכים בראש, דבר שהצריך טיפול בבית החולים. תקיפתו של הנאשם על ידי המתלונן עלולה הייתה להסתיים בנזקים חמורים יותר ממה שנגרמו בפועל, לנוכח השימוש בכלי נשק קר שיש לו מסה משמעותית ונוכח מקום הפגיעה, בראשו של המתלונן.

18. לפיכך אני סבורה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים אינה בעוצמה גבוהה, ועל כן בנסיבות אלה אני קובעת כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד לעשרה חודשי מאסר.

סוגיית הסטייה מן המתחם

19. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות וצו מבחן, נוכח חומרת העבירה, הסיכון לפגיעה בשלמות גופו של אדם והצורך לתת דגש על הרתעת הרבים, וכן בהתחשב באמור בתסקיר לפיו קצינת המבחן מסרה כי הנאשם לא הביע בעבר וכיום מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי, והיה אמביוולנטי לגבי נזקקותו והפניות שלו לטיפול, ולאחר שהנאשם היה בקשר עם שירות המבחן במסגרת שני הליכים קודמים ולמרות זאת חזר לדפוס התנהגות אלימים, לא מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אלא התחשבתי בהמלצת שירות המבחן בקביעת העונש המתאים. כמו כן, לא מצאתי לחרוג לחומרה מטעמי הגנה על הציבור, בהתחשב באורח החיים הנורמטיבי אותו מנהל הנאשם ועברו הפלילי שאינו מכביד.

20. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (ניתן 30.4.13 שם בפסקה 13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה יבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

21. בית המשפט המחוזי בתל אביב הדגיש בקשר לעבירות של סחר בסמים, כי הליך שיקומי אין פרושו התעלמות מעקרונות ההלימה ורוח הדברים יפה אף לענייננו:

"אכן, גם בעידן תיקון 113 לא נעלם מקומו של השיקום והוא תופס מקום נכבד מאד

עמוד 5

כאמור בסעיף 40ד לחוק העונשין. אולם תרגומו של עקרון השיקום לכלל ענישה צריך להיעשות במידתיות תוך התאמת הענישה לנסיבות הקונקרטיות. בענייננו, השיקום אינו יכול לשאת על גבו את משקל ההתעלמות מכל הערכים האחרים אותם אמורה הענישה לבטא. "חובתנו לציבור" (כפי שהגדיר זאת בית-משפט קמא) מתבטאת בכך, שהענישה תבטא ותכמת את עקרון השיקום ואת עקרון ההלימה זה לצד זה ולא תתעלם מעקרון ההלימה כליל".

(עפ"ג 28219-11-13 מדינת ישראל נ' הבר ניתן ביום 2.1.14)

העונש המתאים

22. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא').

23. מחד התחשבתי לקולא בגילו הצעיר של הנאשם ובכך שעברו הפלילי אינו מכביד, הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, התחתן לאחרונה, ניתק קשריו עם החברה השולית, ויצר קשר עם חברה נורמטיבית, לא עבר עבירות נוספות מזה למעלה מעשרים חודשים, וכן החל לעבוד בעסק עצמאי באופן קבוע ויציב. כמו כן התחשבתי בחרטה שהביע הנאשם ובכך שלקח אחריות למעשיו והודה בעובדות כתב האישום המתוקן, כך שחסך בזמן שיפוטי משמעותי.

כמו כן שקלתי לקולא את העובדה שהנאשם ביצע את העבירות שברקע נסיבות חייו הקשות כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, פטירת אחיו הגדולים מעט לאחר הולדתם, אביו עבר אירוע מוחי.

24. מנגד שקלתי את הצורך בהרתעת הרבים ואת הצורך לשרש את תופעת האלימות הנפוצה במקומותינו העלולה להביא לידי תוצאות חמורות. כמו כן, הנאשם צבר לחובתו הרשעה קודמת בתחום עבירות האלימות, בתקיפה סתם, ובו נדון כבר בעבר למאסר מותנה, ולמרות זאת חזר לסורו. מכאן נראה כי ההליך הפלילי הקודם לא הרתיעו ולא הציב לו גבולות. כן התחשבתי בהמלצת שירות המבחן.

25. לפיכך החלטתי להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם כדלקמן:

א. 45 ימי מאסר שירוצו בעבודות שירות בנופי קטמון החל מיום 2.8.16, במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע. הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר תנאי עבודות השירות, הוא עלול לרצות מאסר ממש.

ב. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות למעט תגרה.

ג. הנאשם יפצה את המתלונן (ע"ת/1) בסך 1,500 ₪. הפיצוי ישולם

עד ליום 1.11.16.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ו, 31 יולי 2016, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.